

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6-50
za en mesec " " 2-20

V upravnishvu:

za celo leto naprej K 22-40
za pol leta " " 11-20
za četrt leta " " 5-60
za en mesec " " 1-90

za pošilj. na dom 20 h na mesec

posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod iz dvorišča nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

SLOVENEK

Inserati:

Enostop. petlivrst (72 mm):
za enkrat 15 h
za dvakrat 11 h
za trikrat 9 h
za več kot trikrat . . . 8 h
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Političen list za slovenski narod

Upravišstvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upravišškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 4 strani.

Parlamentarizacija ali ne?

Čehi in Nemci se ne morejo sporazumeti. Na obeh straneh ne manjka radikalizma, manjka pa menda tako pri mladočehih kakor pri nemških ultranacionalcih resne volje, da bi delal državni zbor. Največ so tega nenormalnega stanja krivi Nemci, ki stavlajo neizpolnjive zahteve ter hočejo, da bi vlada kar takoj izvedla administrativno delitev češkega kraljestva. Na drugi strani so pa mladočehi in agrarci izdali parolo, da ne sme zborovati državni zbor, ako ne deluje češki deželni. To je res neutemeljena in malo modra zahteva, saj se ne suče Avstrija samo okoli deželnega zbora v Pragi. Poljaki, Jugoslovani, krščanski socialci, Italijani Rumuni in socialni demokrati hočejo delaven parlament. Zaradi preklarij na Češkem ne bo ljudstvo trpelo, da bi se še delj zavlačevala socialnozavarovalna predloga, zunanji položaj pa tudi kategorično zahteva, da se reši bosansko vprašanje v prid ondotnemu ljudstvu.

Baron Bienenrth še ni obupal. Zdaj menda zasleduje sledeči načrt: Napravi naj se parlamentarno koalicijsko ministrstvo, ni pa potreba koalicije strank. To se pravi: v ministrstvo naj vstopijo odlični parlamentarci, toda na svojo odgovornost. Stranke naj imajo popolno akcijsko svobodo. To pa je po našem mnenju nesrečna misel. Tako ministrstvo bi dolgo ne držalo. Ministri bi ne bili pravi zaupniki strank in vlada bi morala zopet za vsako glasovanje z veliko mujo loviti glasov. Vsa stvar bi imela konečno le en praktični uspel: strankini voditelji bi vlekli lepe ministrske penzije, dosegli te ali one koncesije, poštena vlada pa bi to ne bila. Stranke same za ta Bienenrthov načrt niso vnete. Celotno dober uradniški kabinet je boljši od take vlade. Če je koalicija, naj bo poštena. Zastopane morajo biti v kabinetu vse parlamentarne skupine brez izjeme.

Mečedne in druge zanimive stvari iz Messine.

Rim, 5. januarja 1909.

»Rešilno delo« italijanske mornarice. — Vprašanje o roparjih in skrunilcih. — Hrabri ruski mornarji. — Bogokletstvo. — Požrtvovalna duhovščina.

Italijanski poslanec Colaiani je očital italijanski mornarici, zlasti pa poveljnikom, da ob priliki strahovitega potresa v južni Italiji in Siciliji niso bili na svojem mestu. Prvi, ki so prišli Messini na pomoč, so bili ruski mornarji, ki še sedaj nadaljujejo s skoro nadčloveško požrtvovalnostjo rešilna dela. Italijanske vojne ladje so priplule na lice mesta šele po treh dneh, ambulančne sanitetne ladje pa so dospale šele po šestih dneh! Vrhtega so poveljniki nekaterih križark odklanjali in zapodili begunce in ranjence, dočim so Rusi na »Slavi« in »Cesareviču« takoj improvizirali bolnišnice.

Na ta očitjanja se je drž. podtajnik Aubry izgovarjal s tem, da so vse ital. bojne ladje bile združene v lukah Spezzia, Neapolj in Taranto, in sicer radi popravljanja in oboroževanja, ki da je z ozirom na prihodnjo pomlad to zimo iz raznih vzrokov obsežnejše kakor druga leta... Kaj to pomeni? Ali nas misli naša zaveznica spomladi obenem s Srbijo iznenaditi? Pa vendar ne? Tudi ministrski predsednik Giolitti je hitel opravičevati mornarico.

Izpočetka je javnost mislila, da poslanec Colaiani pretirava. V resnici bi ne bilo nič čudnega, če bi se dogajale v Messini in Reggio nerednosti, saj so rešilna dela tako obsežna, da pravzaprav nihče ne ve, kje prijeti. Tisoči in tisoči leže pod razvalinami, hiše se še nadalje podirajo, zločinci ropajo, da je kaj, zažgali so tudi razvaline mestne hiše, vode ni, ni gasilnega orodja, kruha manjka, ranjence režejo kakor v mesnici, ker nimajo obvezil in mazil, tisti, ki so ostali živi, zmrzujejo in so od lakote in strahu pobesneli in znoreli, zveze so še vedno slabe itd., itd. Toda Colaiani dokazuje 4. t. m.

v neapoljskem listu »Pungolo«, kjer nadaljuje svoje napade proti mornarici, da vse to nikakor ne opraviči lahkomisljenega in nečloveškega ravnanja nekaterih častnikov in pomorščakov. Sledeča dejstva se ne dajo utajiti:

1. Italijanska mornarica ni poslala nobenih posebnih ambulančnih (bolnišničnih) ladij. Ali jih ima ali jih nima. Če jih nima, kaj bo v vojski, če jih pa ima in jih ni poslala, je to ne samo nepremišljeno, temveč tudi proti humaniteti.

2. Ko je lani šlo za demonstracijo laškega brodogoja proti Turčiji, so vsi listi trobili, da je bilo laško brodogoje mobilizirano v 48 urah. Zdaj so pa ladje komaj v treh dneh prišle na kraj nesreče. Ali so lani oficijozni listi lagali in je mobilizacija bila le navidezna, ali pa se zdaj, ko se ni šlo za demonstracijo, ampak za pomoč istorodcem, poveljnikom ni zdelo vredno odpluti proti Messini in Reggio.

Sicer pa očitajo vladi podobne in še hujše stvari listi »Mattino«, »Roma«, »Avanti« in »Ora«.

Na vsak način je kaj malo častno za Italijo, da so se v Kalabriji in Siciliji zopet pojavili umazani špekulanti, ki čakajo na vlake in ladje, ki prinašajo živila in obleke, si jih na goljufiv način prisvajajo ter potem prodajajo za nečloveško visoke cene. Razumljivo je n. pr., da so v Messini porabili zločinci priložnost, da ropajo, vendar pa je značilno, da je teh band toliko, da jih še do danes niso mogli docela ukrotiti in je kralj moral 3. t. m. razglasiti pravo obsedno stanje, glasom katerega ima polnomoči general Mazza. Roparji so ustrelili enega ruskega pomorščaka, čeprav izkušajo oblasti to utajiti. Nič kaj lepo se ne sliši, da so našli pri ropanju tudi nekega laškega podčastnika od rešilnih ekspedicij. Moža so na licu mesta brez posebne sodbe ustrelili. Vlada zdaj ne pusti na suho nobenega časnikarja, ki ni posebno priporočen. Roparji so se polastili velikanskih svot, na milijone. Upati je, da vojaštvo vendar enkrat napravi mir.

Spominjam se, kako so laški listi za časa rusko-japonske vojske Ruse slikali za barbarje, da jim ni para na svetu. Zdaj

pa ruski mornarji ta očitjanja vračajo s plemenitostjo, ki daleč prekaša ravnanje italijanskih...

Se nekaj jako zanimivega in značilnega. Messina je bila v rokah najstrupenejših svobodomislicev. Ravno nedeljo pred grozno katastrofo se je vršil v Messini javni shod, na katerem so sprejeli resolucijo, polno klevet proti religiji. Najznačilnejše je pa sledeče: Šaljivi liberalni list v Messini »Il telefono« se je v svoji božični številki v neki pesmi kruto norčeval iz »bajke« o Kristusovem rojstvu. Pesem se je končala takole:

O bambinello mio
vero uomo, vero Dio,
per amor della tua croce
fa sentir la nostra voce,
tu che sai che non sei ignoto
manda a tutti un terremoto!

Po slovensko:

Ti moj otročiček
človek pol, napol božiček,
križu svojemu na ljubo
stori to-le nam uslugo:
Ti vladar nam in nebesom,
daj, udari nas s potresom!

Iz tega pa nič nočem sklepati, da ne bo kak »svobodomislec« dejal, da klerikalci zopet »operirajo« s šibo božjo.... Moja je sodba, je rekel Gospod...

Sicer pa smem menda vendar saj tole omeniti: Prvi, ki je v Rimu priskočil dejansko na pomoč, je bil sv. Oče, kajti prvih 400 ranjencev, ki je prišlo iz Messine in Reggio, je spravljanih in negovanih v papeški bolnišnici sv. Marte. Ravnotako je sv. Oče vsprejel v svojo oskrbo blizu 1000 sirot, dokler odrastejo. V Messini sami pa je od prvega dne strahotnega potresa in morske poplave, ko od nikoder ni bilo rešitve, bolnikom in ranjencem stregel ter jih tolažil na razvalinah nadškoof D' Arrigo, o katerem so izpočetka mislili, da je mrtev, pa noč in dan izvršuje dela krščanskega usmiljenja...

LISTEK.

Otok zakladov.

Angleško spisal R. L. Stevenson. Prevel J. M. (Dalje.)

Ves ta čas sem slišal glasove iz kabine; da pa povem resnico, moje misli so se tako popolnoma pečale z drugimi stvarmi, da nisem imel časa poslušati. Sedaj pa, ko nisem imel drugega opravila, sem začel bolje paziti.

Po enem teh glasov sem spoznal krmarja Izraela Handsa, ki je bil v prejšnjih letih Flintov topničar. Drugi je bil seveda moj prijatelj z rdečo čepico. Obadva sta bila očividno nad vse pijana in sta še vedno pila; kajti ravno ko sem poslušal, je eden izmed njiju s pijanim vzvikom odprl eno zadnjih oken, in vrgl skozi njega neko stvar, o kateri sem mislil, da je bila steklenica. Vendar ona dva nista bila samo močno pijana, bilo je očito, da sta bila tudi divje razkačena. Kletvice so padale kakor toča in vsak trenutek je nastal tak vrišč, da sem mislil, da se mora končati z udarci. Vendar se je preprič vedno lepo polegel in glasovi so za nekoliko časa utihnili.

Na obrežju sem videl svet velikega ognja v taborišču. Nekdo je prepeval dolgočasno, staro, enolično mornarsko pesem brez konca in kraja. Čul sem jo že na poti več kakor enkrat in sem se je

prav dobro spominjal. In mislil sem si, da je bila ta pesem prav primerna družbi, ki je doživela zjutraj tolike izgube. Soditi po vsem, kar sem videl in slišal, so bili ti roparji ravno tako brez vsakega čuta, kakor morje, po katerem so se vozili.

Naposled je zopet potegnila sapa; ladja se je začela premikati po strani in se bližala; čutil sem, kako je vrv zopet odjenjala in s krepkim urezom sem prerezal poslednje niti.

Veter je le malo vplival na čoln sam, ki je skoro kar naenkrat splaval proti rilu »Hispaniole«. V istem času se je začela ladja obračati in plavati počasi preko toka.

Vesljal sem na vse kriplje, kajti vsak trenutek sem pričakoval, da se prevrnem, in ker sem spoznal, da ni mogoče odriniti čolna naravnost proč, sem ga potiskal sedaj proti zadnjemu delu ladje. Končno sem bil prost svojega nevarnega sosedja in ravno ko sem zadnjikrat pogljal z veslom, so se moje roke dotaknile lahke vrvice, ki je visela zadaj s krova. V trenutku sem jo pograbil.

Zakaj sem tako storil, skoro ne morem povedati. Bil je pred vsem nekak nagon; ko pa sem jo imel v svojih rokah in se prepričal, da je gori pritrjena, se me je začela polotevati radovednost in sklenil sem, da pogledam skozi okno v kabino.

Vlekel sem za vrv roko čez roko, in ko sem mislil, da sem dosti blizu, sem se z velikansko nevarnostjo vzdignil nekako

za polovico svoje velikosti in sem tako mogel videti strop in del kabine.

Sedaj sta ladja in njen majhni spremljevalec precej hitro drčala po vodi. Ladja je govorila, kakor pravijo mornarji, precej glasno in z neprestanim plivskanjem rezala mešteviline valove. Dokler nisem pogledal skozi okno, nisem mogel razumeti, zakaj stražniki niso bili vznemirjeni. En pogled pa je zadostoval, in bil je v resnici en sam pogled, ki sem ga smel upreti iz svojega nestanovitnega čolniča. Videl sem Handsa in njegovega tovariša v ljutem boju, držeča drug drugega za vrat.

Stopil sem zopet na klopico doli in skoro bi padel iz čolna. Za trenutek nisem mogel ničesar videti razum teh dveh divjih zabuhlih obrazov, ki sta se pod kadečo svetilko zibala sem in tja, in zaprl sem svoje oči, da se zopet privadijo teme.

Brezkončna balada je bila končana in cela družba okoli ognja v taboru je zapela v zboru pesem, ki sem jo tolikokrat slišal:

Petnajst mož na mrtvega moža zaboju —
Juhuhu, in steklenica ruma!
Pijača, vrag stori potem ostalo —
Juhuhu, in steklenica ruma!

Ravno sem premišljeval, kako marljivo sta pijača in zlodej v istem trenutku na delu tudi v kabini »Hispaniole«, ko me je iznenadil nenaden sunk čolna. V istem času se je močno zibal in sem videl, ka-

kor da menja svojo smer. Brzina je med tem čudovito narasla.

Odprl sem svoje oči. Okoli in okoli mene so bili majhni valovi, ki so se premetavali med ostrim šumenjem in se nekoliko svetlikali. »Hispaniola« sama, v katere sledu sem se nekoliko časa zibal, se je zdela, da je neodločena glede svoje poti, in videl sem kljub veliki temi, kako so se njeni drogi zibali sem in tja; in še več, ko sem gledal dalj časa tja, sem se prepričal, da se je gibala proti jugu.

Pogledal sem preko svoje rame in srce mi je začelo hitreje utripati. Tamkaj ravno za menoj se je nahajal ogenj taborišča. Tok se je bil obrnil pravokotno ter tiral seboj vitko ladjo in mali čolnič in med vedno glasnejim plivskanjem in vedno večjimi valovi smo drli proti odprtemu morju skozi ožino.

Naenkrat se je ladja pred menoj močno zazibala, obrnila morebiti za dvajset stopinj, in skoro v istem trenutku sem začul glasove s krova; slišal sem glasove korakov po stopnicah in tako sem vedel, da sta pijanca prekinila svoj prepri in spoznala nevarnost svojega položaja.

Vlekel sem se na dno svojega bornega čolniča in goreče priporočil svojo dušo njenemu Stvarniku. Vedel sem, da moramo koncem ožine dospeti v divje valove, kjer je bilo tako hitro konec vseh mnogih križev in težav, in akoravno bi morebiti znal umreti, vseeno nisem mogel mirno gledati svoji bližajoči se usodi v oči. (Dalje prih.)

Austrijsko-srbski spor.

Anglija hujska.

Spor med Avstrijo in Srbijo je poravnal. Minister za zunanje zadeve dr. Milovanović se je namreč nasproti našemu poslaniku grofu Forgachu, ki je glede na hujskajoči ministrov govor zahteval oficielno pojasnila, opravičil in tiste besede, ki so našo monarhijo posebno žalje, popravil. Ker je baron Aerenthal nasproti Srbiji silno popustljiv, kar se mu mora šteti v zaslugo, se bo z Milovanovičev izjavo brez dvoma zadovoljil.

Sicer pa treba dr. Milovanovičev govor presojati tudi iz drugega stališča. Dr. Milovanović je najmodrejši državnik, kar jih ima Srbija. Na svojem turneju po evropskih dvorih je zastopal sam pametno stališče in je bil celo pripravljen podati se na Dunaj. Da je zdaj v skupščini tako silno radikalno govoril, temu je samo to vzrok, da se je moral pred srbskim javnim mnenjem rehabilitirati, saj je Pašić proti njemu roval, kar je le mogel. Vzlic temu pa so dnevi Milovanovičevega ministrovanja šteti. Po pravoslavni božični praznikih bo Velimirovičev kabinet zopet demisioniral in najbrž bo tudi Milovanović šel ali pa se moral popolnoma ukloniti nameram Pašićevim, ki bo sestavil nov kabinet. Če se Pašiću vsled odpora mlado-radikalcev ne bo posrečilo zlezti na predsedniško mesto, se pa osnuje koalicijski kabinet, katerega naloga bo izvesti vojsko.

Da bo Srbija morala v boj, je gotovo. Vlada je namreč šla tako daleč, da bodo Karagorgjeviči morali plačati z glavo, ako ne izpolnijo svojih obljub. List »Za Otačbinu« želi danes piše, da so Karagorgjeviči v odločnem trenutku vedno zapustili Srbijo. Kralj Peter naj zdaj premisli, kam bo zbežal, ali v Turčijo ali v Avstrijo...

Vrhitega imajo v Belgradu zopet svoj skandal. Vojni minister Stepanović je izvršil silne goljufije, oziroma jih dopustil. Nekateri častniki so erar ogoljufali pri novih vojnih dobavah; zdaj je imenovan nov vojni minister, Živković, ki ima nalogo te elemente iztrebiti, ako se bo dalo. V Karagujevacu pridno delajo bombe, princ Mirko črnogorski pa nadzira čete na meji. Kmalu odrinejo iz Belgrada na bosansko mejo makedonsko-srbske čete.

Sicer pa se ne motijo tisti, ki dolže vseh teh homatij Anglijo. Anglija v zadnjem času na eni strani zagotavlja Avstrijo, da ji je prijazna, na drugi pa hujska srbske državne in Turčijo. Dr. Milovanović bi se ne bil upal provocirati Avstrije, ako bi ne bila Anglija namignila, da ji je prav. Anglija tudi plačuje srbske vojne nabave. **Vojske med Avstrijo in Srbijo bo kriva Anglija. Še grše je, da Anglija v tem slučaju Srbiji ne bo prišla na pomoč; njej je le za splošno zmešnjavo, da kaj vplivi zase.** Saj vemo, kakaj gre: Anglija je zahtevala, kakor so zdaj izvedeli francoski časopisi, Kretu zase, da se polasti celega sredozemskega morja, toda Grčija in Francija sta se temu odločno uprli. Anglija pa upa, da ji bo v splošnem kaosu vendarle kaj pripadlo. In zaradi angleških koristolovskih namenov naj se prelija kri, upropasti malo državo in spravijo milijoni na beraško palico? ... Dohod angleškega kralja v Berlin bo morada položaj ublažil...

Rusija daruje konje srbski artiljeriji.

Zemun, 7. januarja. Rusija je darovala Srbiji 1000 konj.

Princ Arzen Karagorgjevič pozvan v Srbijo.

Belgrad, 7. januarja. Princ Arzen, ki je zdaj na Francoskem, je pozvan v Srbijo in bo uvrščen kot kavalerijski general v srbsko armado.

Novo srbsko odposlaništvo v Peterburg.

Zemun, 7. januarja. Pašićev zaupnik, nekdanji minister Stojan Protić, odpotuje v Peterburg, da pojasni ruski vladi in merodajnim političnim krogom o sklepu skupščine glede na sklepe o Bosni.

Kaznovani naročniki lista »Za Otačbinu«.

Zemun, 7. januarja. V Nišu so kaznovali enega stotnika in dva nadporočnika v 25-dnevni zapor, ker so nabirali naročnike »Za Otačbinu«.

Občinski svet ljubljanski.

je imel 5. t. m. sejo. Na predlog župana Ivana Hribarja se sklene, da se dovoli 1000 kron po potresu prizadetemu italijanskemu prebivalstvu. Pri čitanju zapisnikov zadnjih dveh sej se sklene, da se napravi takoj telefonska zveza med straž-

nico na Gradu in med »Mestnim domom«. Dr. Ivan Tavčar nato nujno predlaga protest na justično ministrstvo, ker se je izpremenilo vodstvo c. kr. ljubljanskega okrajnega sodišča na ugovor nemškega »Volksrata« za Kranjsko. Govornik naglaša, da se sluti, da je bil deželni svetnik Einspieler premeščen k deželnemu sodišču proti svoji volji. Einspieler je izvrsten, miren in vesten sodnik, samo tega mu nemški »Volksrat« ne odpusti, ker je Slovenec.

O samostalnem predlogu obč. svetnika Franchettija glede na slovensko dopisovanje obrtnim zadrugam se sklene, da se zahteva, naj tudi dež. vlada dopisuje slovensko.

Vdovi Frana Kosa Mariji Kosovi se podeli ustanova 100 kron.

Odobré se nato proračuni ubožnega, zaklada meščanske imovine in mestnega loterijskega posojila.

Mestni ubožni zaklad izkazuje primanjkljaj 65.831 kron, zaklad meščanske imovine izkazuje prebitek 164 K, prebitek v proračunu mestnega loterijskega posojila je izkazan s 49.297 K 50 vin.

Josipu Puhu se proda nekaj sveta ob Emonski cesti, če plača za m² 28 K. Odkloni se prošnja štacijskega poveljstva za izredno pokritje 59-52 K za tranzenalno nastanitev nekega častnika v »Unionu«, za katero ni znal magistrat.

»Družbi sv. Cirila in Metoda« se dovoli 1500, trgovskemu gremiju za gremialno trgovsko šolo 500, bolniškemu in podpornemu društvu pomožnih in zasebnih uradnikov 100, Podpornemu društvu za slovenske visokošolce 200, Zavodu sv. Nikolaja v Trstu 100, Slovenskemu planinskemu društvu 600 kron redno, 400 kron izredno in Deželnemu podpornemu društvu za bolne na pljučih 500 kron. Solškemu odboru za ustanovitev in vzdrževanje kuharske in gospodinjke šole, ki je prosilo za podporo, se naznani, da se bo dala podpora, ko se o tem izjavi država in dežela. Elizabetni otroški bolnišnici se dovoli 1000 kron s pripombo, da se graja, ker se vrše seje v kazini in ne na nevtralnih tleh; graja se tudi, ker odbor ne rešpektira slovenskega uradnega jezika ljubljanske občine s tem, ker ni vložil slovenske prošnje. Deželni zvezi za povzdigo tujskega prometa se dovoli podpora 500 kron za gostilničarski tečaj. »Philharmonische Gesellschaft« se dovoli podpora 400 kron.

Odkloni se prošnja Adolfa Kaiserja glede na premembo regulacije trga ob stiku Bleiweisove, Rimske in Tržaške ceste, sklene se kanalizirati Prisojne ulice, kar bo stalo 4900 kron. Mariji Čeponovi se proda nekaj sveta ob Cojzovi cesti proti 10 kronami za m².

Odobrita se poročili o mestni dekliški šoli in mestnega dekliškega liceja za leto 1908. V c. kr. mestni šolski svet se izvolila dr. Triller in Milohnoja; dr. Majaronu, ki je bil 12 let član mestnega šolskega sveta, se izreče zahvala za njegovo požrtvovalno sodelovanje. Odobri se proračun mestne klavnice za l. 1909, ki izkazuje 15.084 kron prebitka. Občinski svetnik Predovič želi, naj si enkrat ogleda gošpod župan malo klavnico, tisto, ki je za prašiče in kozle. Župan: »Se bo zgodilo.« Končno se še odobri proračun mestnega vodovoda, ki izkazuje prebitek 23.830 K. Župan ob tej priliki omenja, da bo vodovodni proračun bodoče leto boljši, ker odpadejo nekateri stroški, ki narastejo z inštalacijo vodovoda v Šiški. Javn sledi tajna seja.

Grožen potres v Južni Italiji.

Ranjenci umirajo med prevažanjem.

Catania, 7. januarja. Vlaki z ranjenci prihajajo z velikimi zamudami. Morajo voziti tako počasi, ker je doslej v nekaterih vlakih med vožnjo skoro polovica ranjencev umrla.

Zopet na stotine roparjev ujetih.

Rim, 7. januarja. »Messagero« javlja, da so zopet 200 roparjev, ki so plenili mrlične, postavili pred vojno sodišče.

V Catoni na tisoče žrtev.

Neapolj, 7. januarja. Neki lovski poročnik, ki se je podal iz Bagnare v Catono, poroča, da je tudi tam na tisoče mrtvih.

Ostanke Messine porušijo.

Neapelj, 7. januarja. Oblasti so sklenile, da ostalo zidovje messinsko porušijo. Pri tem bodo navzoči lastniki hiš, da se jim izroče vrednosti, ki bi jih o tej prihodki našli.

Osem dni brez hrane.

Neapolj, 7. januarja. Predvčerajšnjim so potegnili iz razvalin v Messini z velikim trudom živega moža, ki je bil 8 dni pokopan in brez hrane.

Še življenje pod razvalinami.

Rim, 7. januarja. Knežinja Marsullo, dvorna dama kraljice, in soproga sta še živa, a jih doslej niso mogli odkopati.

Vojaški koncert za žrtve v Tridentu.

Trident, 7. januarja. Tukajšnja vojaška godba 88. pešpolka priredi v mestnem gledališču velik koncert za žrtve potresa. Proizvajali bodo same italijanske komade.

Reševanje.

Rim, 7. januarja. Po železnici Messina-Palermo prevažajo dan za dnevom na stotine ranjencev in ubežnikov. Ubežniki se podajajo v notranjo Sicilijo. Ognjegasci iz Palermo, Milana, Genove in drugih mest pomagajo požrtvovalno reševati. Truplo poslanca Fulcija so našli grozno pohabljen.

Junaški otroci.

Reggio di Calabria, 7. januarja. V razvalinah so našli v neki kuhinji 12 let staro deklico z mahim bratom živa. Deklica je sebe in brata prehranila s kavo in limonado. — 14 let stari sin gozdnega nadzornika Piccioli je našel svojega mater mrtvo v podrtinah. Kopal je dalje in čez dve uri prišel do živega očeta. Delal je še naporno osem ur ter rešil svoje tri sestre, žive sicer, a težko ranjene. — Neka 16 let stara deklica je kopala dva dni in dve noči, da bi rešila mater, sestre in brata. Vojaška patrulja, ki je prišla do nje, jo je imela za tatovo. Dekle pa se je vrglo pred častnika ter ga prosilo, naj ji pomagajo vojaki kopati. In res so dobili vseh pet oseb še živih.

Kaj pravijo rešitelji in rešeni.

Neapolj, 7. januarja. Iz Messine poročajo: Izkopali so mladega moškega, ki je bil zvečer pred potresom v gledališču; bil je še praznično obločen. Dasi je bil šest dni pokopan, je pravil, da je bil zasut največ dvanaest ur. — Prvo, kar je storil neki mladenič, ko so ga odkopali, je bilo, da je prosil za svačice. — Neka mati je čula izpod razvalin slaboten glas svojega sina. Prosila je vojake, da so ga odkopali. Ko so ga nekoliko okrepčali, je zbesnel, tekkel proti morju in skočil v valove, ki so ga pokrili. Mati je vse to morala sama gledati. — Vojaki so slišali iz neke globočine klicanje na pomoč. Eden se ožumači in spuste ga po vrvi v klet. Tu zagleda mladega moža, ki ga lovi za roko. V tem hipu priskoči starček, ki zgrabi mladeniča za vrat in ga začne daviti. Potem ulovi sam vrv. Ko so ga vlekli kvčšku, se odluči kamenje in starcu razbije glavo. Ko je prišel vojak vdruživ v klet, je našel mladeniča zaklušenega na tleh ležati.

Sreča v nesreči.

Neapolj, 7. januarja. Smodnišnica v Messini je ostala nedotaknjena, dasi je divjal v bližini požar. Ako bi bil smodnik raztlet, bi ž njim vred zletel velik del mesta v zrak. Sedaj so smodnik spravili drugam.

Tolovaji.

Neapolj, 7. januarja. Lastnik tkalnice v Camitellu se je vrnil v tovarno in našel tam roparje, ki so plenili zalogo svile. Prosil jih je s solzami v očeh, da mu puste zadnje ostanke premoženja. Neki tolovaj mu nastavi samokres. V tem skočita z dvorišča psa, ki bandita raztrgata na drobne kosce.

Zaklad stolnice ukraden.

Neapolj, 7. januarja. V Messini so roparji odnesli ves zaklad stolnice v vrednosti mnogo milijonov.

Novi sunki.

Palermo, 7. januarja. Tu se še vedno ponavljajo potresni sunki. Zlasti 5. t. m. okolo poldne sta bila dva močna sunka, ki sta povzročila mnogo strahu.

Castro Reale ni v razvalinah.

Neapolj, 7. januarja. Messinsko predmestje Castro Reale je le lahko poskodovano, da bo mogoče hiše popraviti.

Plovitev po messinski ožini.

Rim, 7. januarja. Mornariško ministrstvo je ukrenilo potrebno, da se plovitev po morskii ožini messinski vpostavi.

General Mazza poroča.

Rim, 7. januarja. Izredni komisar messinski, general Mazza poroča ministrskemu predsedniku Giolittiju, da so 5. t. m. zopet potegnili 10 živih oseb na dan. Vsega so rešili 2300 živih. Pokopali so okolo 20.000 oseb. Sedaj rešujejo zasute zaklade. Vrednostni papirji italijanske banke, trgovske banke in paroplovnih družb Navigazione Generale ter Società Veloce so že na varnem. V Palermo so poslali 181 jetnikov, prijetih po proglašenju obsednega stanja. Poštna in brzojavna služba zopet deluje. Železniška zveza s Palermom in morsk zveza z Neapoljem sta vpostavljeni. Poslal je železničarje v Kalabrijo,

da popravijo železnico v Neapolj. Gradijo barake. Vojaštvo je zdravo.

Kraljica odklanja vsako čast.

Rim, 7. januarja. Na rojstni dan kraljice so nameravali pred Kvirinalom velike manifestacije; tudi spominke svetinje v znamenje hvalečnosti naroda so hoteli kovati. Kralj in kraljica želita, da vse to odpade in da se osredotoči vsa sila dežele v pomoč nesrečnim krajem.

Številke govore.

Rim, 7. januarja. Vedno jasneje se kaže, da je nesreča večja, nego si jo more naslikati najhujnejša domišljija. Uničenih je 24 mest, mnogo vasi in selišč. Iz manjših mestec poročajo sledeča števila mrličev: Cannitello 1000, Gallina 120, Montella 100, Pellaro 500, Jonico 100, San Giovanni 100, Posargoni 100, Salice 50, San Vccio 200, Salmabetto 200, Villa San Giuseppe 600, San Gregorio 50, Lazzaro 75. prosi vlado, da podeli kraljici Jeleni za njeno požrtvovalno delovanje na krajih nesreče zlato zaslužno medaljo.

Avstrijski konzul mrtev.

Neapolj, 7. januarja. Med mrličii sta avstrijski in ameriški konzul v Messini. O nemški koloniji ni ne duha ne sluha. 30 tisoč ljudi se je doslej izselilo.

50 milijonov cerkvenih zakladov pokopanih.

Neapolj, 7. januarja. Katedrala v Messini je pokopala nad 50 milijonov vredne cerkvene zaklade.

Usodne pomote.

Rim, 7. januarja. Ob postopanju proti roparjem so se pripetile vojaštvu strašne pomote. Neki major je našel v razvalinah grebsti moškega, ki ga je vprašal, koga išče. Mož je odgovoril: To je moja hiša. Kljub temu so ga vlekli za bližnji zid in brez zaslišanja ustrelili.

Grob v valovih.

Rim, 7. januarja. Izkopane mrlične polivajo z apneno vodo, polagajo v čolne ter jih vozijo na globoko morje, kjer jih potope. Še nad 40.000 mrtvih trupel je med razvalinami. Psi so mnogo trupel ogrizli. Pse streljajo, kjer jih dobe.

Izstradano ljudstvo napadlo vlak.

Neapolj, 7. januarja. Blizu postaje Galati je izstradano ljudstvo ustavilo vlak z živili ter ga skušalo opleni. Finančni stražniki so nastavili puške. Napadalcii so pričeli streljati iz samokresov ter razdirati tir. Vlakovodja pa je izpustil v stroj vso paro in vlak je zdirjal z bliskovo naglico skozi gručo napadalcev.

Dnevne novice.

+ **Kranjski deželni zbor** ima jutri ob 10. uri dopoldne sejo. Na dnevnem redu je: Branje zapisnika III. deželnozborske seje dne 19. junija 1908. Objava novoizvoljenih deželnih poslancev. Dopolnitev konstituiranja deželnega zbora, in sicer: a) Dopolnilne volitve v deželni odbor; b) volitev disciplinarnega odseka; c) volitev peticijskega odseka. Priloga 52. Poročilo deželnega odbora o dopolnilnih volitvah. Naznanila deželnozborskega predststva. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predlagajo proračuni za l. 1908.: deželnega posojilnega zaklada; pokojninskega zaklada deželnih uslužbencev; muzejskega zaklada; deželnokulturnega zaklada; normalno-šolskega zaklada. Poročilo deželnega odbora: o dovolitvi vsakoletnega kredita 2000 K v namen podeljevanja podpor okrožnim zdravnikom za njih nadaljnjo strokovno izobrazbo; o adaptaciji vratarskega stanovanja v blaznici na Studencu; glede priprav k izboljšanju gorenjskih planin; računski sklep deželnega zaklada za leto 1906.; o novih splošnih volitvah ze deželni zbor vojvodine Kranjske. Računski sklepi: bolničnega, blazničnega, porodničnega in najdenškega zaklada za leto 1906. in razkazi imovin teh zakladov koncem leta 1906.; deželnokulturnega zaklada za leto 1907.; kranjskega učiteljskega pokojninskega zaklada za leto 1907.; bolničnega, blazničnega, porodničnega in najdenškega zaklada za leto 1907. in razkazi imovin teh zakladov koncem leta 1907.; ustanovnih zakladov za leto 1907.; zaklada deželne prisilne delavnice za leto 1907.; garancijskega zaklada Dolenjskih železnic za leto 1907.; grmskega zaklada za leto 1907.; deželnega zaklada za leto 1907.; gledališkega zaklada za leto 1907.; muzejskega zaklada za leto 1907. Proračuni bolničnega, blazničnega, porodničnega in najdenškega zaklada za leto 1908. Računski sklepi: pokojninskega zaklada deželnih uslužbencev za leto 1907.; deželnega posojilnega zaklada za leto 1907.; normalno-šolskega zaklada za leto 1907. Proračun deželnega zaklada za leto 1908. Poročilo deželnega odbora v zadevi zvišanja usta-

nov za hrano učencem s Kranjskega na deželni kmetijski šoli na Ormu; glede izvrševanja v § 13. nove vinske postavke od 12. aprila 1907., drž. zak. št. 210, določene pravice zastran nameščanja državnih kletarskih nadzornikov; o potrebnih ukrepih glede brezobrestnih, iz deželnih sredstev dovoljenih trdnih posojil; glede subvencioniranja podkrovske šole v Ljubljani in o proračunih: učiteljskega pokojninskega zaklada za leto 1909.; deželnega posojilnega zaklada za leto 1909.; muzejskega zaklada za leto 1909.; gledališkega zaklada za leto 1909.; normalno-šolskega zaklada za leto 1909.. Poročila deželnega odbora: glede zvišanja letnega prispevka za kmetijsko-kemiško preskušališče v Ljubljani; glede bivšega provizoričnega okrožnega zdravnika v Senožečah, dr. Antona Perco-za; ter o proračunih pokojninskega zaklada deželnih uslužbencev za leto 1909.; deželno-kulturnega zaklada za leto 1909.; grmskega zaklada za leto 1909.; zaklada prisilne delavnice za leto 1909.; bolnišnega, blazničnega, porodničnega in najdenškega zaklada za l. 1909.; deželnega zaklada za leto 1909. Poročila deželnega odbora: glede začasnega pobiranja deželnih priklad let 1909.; glede deželnega prispevka 55.000 K za zgradbo ženske bolnice v Novem mestu in glede pravice javnosti za to bolnico; glede dovolitve višjih nego 20 % priklad za cestne namene; glede izboljšanja Senožeških pašnikov; glede izboljšanja Narinskih pašnikov. Proračuni ustanovnih skladov za leto 1909. Poročila deželnega odbora glede dovolitve pobiranja 5 % naklade na najemnino od stanovanilšč v mestni občini Kočevje; glede dovolitve pobiranja 319 % priklade na vse neposredne davke razun osebne dohodnine in plačarine v davčnih občinah Jasen in Vrbovo leta 1909; glede dovolitve pobiranja 155 % priklade na vse neposredne davke razun osebne dohodnine in plačarine od pri vodovodu udeleženih posetnikov katastralne občine Stara Vrhnika; glede dovolitve pobiranja 5 % naklade na najemnino od stanovanilšč v mestni občini Novo mesto.

+ **V Kalteneggerjevi dobi.** Prejeli smo in priobčimo: Slavnemu uredništvu »Slovenca« v Ljubljani. Z ozirom na vest v št. 3. dne 5. januarja 1909 Vašega cenjenega lista »V Kalteneggerjevi dobi. Nepriznani najnovejši odlok c. kr. deželne šolskega sveta za Kranjsko — silovit udarec za uboge starše, blagovoljite vzeti resnici na ljubo na znanje, da sem jaz, poročevalec o prošnjah, za oprostitev plačevanja šolnine, oziroma za odložitve plačevanja šolnine učencem prvega razreda srednjih šol. Očitania torej ne zadevajo gospoda deželnovladnega svetnika viteza Kalteneggerja, ampak mene. Sicer pa po mojem prepričanju nis osonovana. — S spoštovanjem Fr. Hubad, c. kr. deželni šolski nadzornik.

+ **V dvorani »Slov. katol. izobraževalnega društva« v Ribnici** se je včeraj dne 6. t. m., po prvi maši zbralo nad 300 mož in fantov, da manifestirajo za slovensko vseučilišče v Ljubljani in protestirajo proti krivicam, ki jih mora trpeti slovenski narod. Shodu je bil za predsednika odbornik »Kmetске zveze« g. Anton Lovšin, zapisnikar pa agilni in delavni pristaš S. L. S. g. Alojzij Klavs. Domači kaplan Andrej Orehek je pojasnil namen zborovanja: da se ljudstvo pouči o potrebi slovenskega vseučilišča, o krivicah, ki jih moramo Slovenci prenašati, o nalogah, ki jih imajo zasledovati poslanci S. L. S. — Član »Zarje« stud. iur. g. Josip Ilc poroča nato o razmerah na graškem, član »Danice« stud. phil. g. Franc Trdan pa o razmerah na dunajskem vseučilišču ter o pomenu slovenskega vseučilišča v Ljubljani. Predlaga resolucije: Volivci in davkoplačevalci ribniške doline protestirajo kar najodločneje proti laški univerzi v Trstu, zahtevajo vseučilišče v Ljubljani, protestirajo proti nepotrebnemu in nepostavni določenemu tretjemu deželnemu šolskemu nadzorniku za Kranjsko ter nagajajo poslancem S. L. S., da z vsemi mogočimi sredstvi delujejo za doseg slovenskega deželnega namestnika. — Ob burnem navdušenju in odobravanju se zaključil impozantno zborovanje.

+ **Od državne železnice.** Premeščeni so: Skobrtal Josip, oficijal in postajenačelnik iz Roča v Trst c. kr. drž. žel., Veber Anton, asistent in postajenačelnik iz Tržiča v Jesenice, Seme Avgust, asistent iz Jesenic k ravateljstvu, oddelek VII. v Trst, in Grünwald Franc, žel. tajnik iz Jesenic k tras. odd. v Novo mesto. Na novo je sprejet kot volonter Kozelj Jakob za postajo Lesce.

+ **Iz Tržiča** se nam poroča: Naš župan Mašly, vulgo Boncelj razpošilja raznim uradom in korporacijam uradne dopise s pozivom, naj se tržičskemu županstvu dopisuje zgolj nemiški! Kako poje pe-

sem očka Boncelj: »In spet se oglasi jh sto, da nam Boncelj županil ne bo.«

+ **V pojasnilo.** Za torkovo številko »Slovenca« nam je bilo iz Gorice poslanih več dopisov z željo, da pridejo pod »Goriške novice«. Pomotoma so bile novice vlomljene pod »Dnevne novice« in tako je prišla tudi goriška novica »Nekaj poka«, ki se bavi z goriškimi razmerami pod »Dnevne novice«. Toliko v pojasnilo, da se dotične novice ne bo napačno tolmačilo.

— **»Slovenski Dom« v Čikagi.** V Čikagi so Slovenci ustanovili stavbinsko društvo »Slovenski Dom«. To društvo je nekaka domača posojilnica in hranilnica.

— **Smrtna kosa.** V Lešah je dne 7. januarja umrla mati spoštovane družine, gospa Marija Valjavec, mati g. dr. Josipa Valjavca. Naj počiva v miru!

— **Umrla je v Ilirski Bistrici** dne 5. t. mes. zjutraj gospa Pavlina Bachmann-Lešnik. Pokojna je bila znana po celi Notranjski in Istri, prvi nje soprog je bil okrožni zdravnik v Ilirski Bistrici; imela je več otrok, kateri so ji pa že vsi pomrli. Ostala je več let vdova, predlaskom pa se je poročila z g. Petrom Lešnikom, tedanjim občinskim tajnikom. Naj v miru počiva!

— **Celo bleško jezero** je zamrznjeno. Led za drsalce je jako gladek in je torej najlepša prilika za zabavni izlet.

— **Po 14 letih.** V neki duplini ob Soči so našli nekega Antona Majer, pristojnega v Anhovo, kateri je bil uže večkrat kaznovan zaradi raznih hudodelstev. Privredli so ga v goriške zapore. Zaseduje ga namreč sodna oblast s Hrvaške in iz Istre zaradi velikih tatvin, katere je izvršil pred 14 leti.

— **K nesreči v Hammu na Nemškem.** Svoj čas smo poročali, da se je zgodila velika nesreča v rudniku v Hammu na Nemškem, kjer so se plini vneli. Ponesrečilo se je pri tej nezgodi tudi več Slovencev, med temi tudi štiri moške iz goriških hribov, katerih imena smo svoj čas priobčili. Sedaj se nam poroča, da je pri imenovanju nezgodi ponesrečil tudi Jakob Božič s Št. Viškegore in pa Janez Božič iz Dolenje Tribuše. Uradno to sicer ni še objavljeno, a resnica je vendarle.

— **Kopaču se je slaba godila.** Tržaški socialni demokratje so hoteli razbiti v Trstu shod novega jugoslovanskega društva železničarjev. Železničarji so socialne demokratje, katerim sta načelovala Kopač in dr. Solar, vrgli na cesto. Kopač je igral Zeppelina.

— **Sin ubil očeta.** V minoli noči je bil v Tržaško bolnišnico sprejet cestar Angolo Božar, star 69 let, iz Beliana pri sv. Kancijanu v Furlaniji. Zdravnik, ki ga je preiskal, je konstatiral, da ima nesrečnik razun mnogih notranjih poškodb tudi razbito lobanjo. 31letni sin Konstantin, ki ga je spremljal v bolnišnico, je pripovedoval, da je starčka — njegovega očeta — na božično viljo pretepel stareji njegov brat. Uprava bolnišnice je o tem slučaju obvestila policijsko oblast. Včeraj zjutraj podalo se je nekoliko funkcionarjev v bolnišnico, da zaslišijo ranjenca. Ta pa je že umiral in ob pol 1. uri je izdihnil, ne da bi bil mogel več ziniti besede.

— **Italijanska vlada odklonila Lloydove parnike.** Včeraj sta imela odriniti v Messino Lloydova parnika »Imperator« in »Marija Valerija«, opremljena z vsemi sredstvi za pomoč ponesrečencem. Vlada italijanska pa je potom tržaškega generalnega konzula hvaležno odklonila pošiljanje teh parnikov, češ, da je v tem pogledu tam zadosti preskrbljeno.

Štalarske novice.

Š **Župnik v pokoju Martin Sket umrl.** Iz Ptuja smo dobili danes dopoludne naslednjo brzjavko: Prečastiti župnik v pokoju Martin Sket je v Ptuj umrl. Pogreb bo v soboto ob pol 10. uri dopoludne. Svetila mu večna luč!

Š **Obesil se je v Št. Petru v Savinjski dolini** hlapec Jož. Kač.

Š **Častno svetinjo** za 40-letno službovanje je dobil poštar Anton Goričan v Mozirju.

Š **Umrl je v Šošanu** gostilničar in mesar Karol Breschnig.

Š **Prijeli so orožniki** pri Pragerskem četovodjo Podlesnika, ki je zabodel veleposestnika Kaca.

Š **Naslov ravnatelja** sta dobila okrajni šolski nadzornik J. Dreflak v Rogatecu in nadučitelj Franc Jurkovič v Šmarji.

Š **S kropom se je polil** tri in polletni sinček sevniškega posestnika Janeza Vidmajerja tako nesrečno, da je za opeklinami umrl.

Š **Žilo si je prerezala** na nogi mariborska gostilničarka Ana Rapoc. Nezvestno so prepeljali v bolnišnico.

Š **Baron vojaški begun.** Brežiško orožništvo je aretiralo vojaškega beguna infanterista barona Zorensberga.

Š **Izginil je kočar Jakob Pišek**, ki se je iz Pristove vračal domov v Št. Peter. Njegov klobuk so našli na cesti, moža pa ne. Sodijo, da je bil Pišek ubit, mrliča so pa vrgli v Sotlo.

Š **Grozna samopoškodba.** S škarjami si je prerezal trebuh graški krojaški pomočnik Peter Novak, ker se je sprl s svojo ljubosumno ženo.

Š **Nepošten odvetnik.** Proti odvetniku dr. R. Neckermannu v Weizu pri Gradcu se je pričelo kazensko postopanje, ker se je okoristil z denarji svojih klijentov.

Ljubljanske novice.

Ij **Trdnjava se maje.** Danes je ljubljansko učiteljstvo volilo dva svoja zastopnika v c. kr. mestni šolski svet. Že zadnjič pri dopolnilni volitvi je učitelj Karel Simon dobil lepo manjšino, danes pa je dosegel zmago. Vrlemu in vnetemu članu »Slovenske zveze« iskreno čestitamo. Dobil je 29 glasov. Nasprotni kandidat J. Režek je prodril z 31 glasovi. V manjšini je ostala gdč. M. Šercova, ker tovarišice učiteljice ne marajo (?) imeti zastopnice; če bi bile le štiri kolegije še zanjo, pa bi bilo šlo. G. Črnagoj, ki se je nedavno ogreval za svobodno šolo — je propadel. Ljubljansko učiteljstvo se je skoraj otrelo dosedanjim voditeljem, ki so pomagali širiti nesrečno liberalno politiko. Pogumno naprej!

Ij **Proračun ljubljanske občine** za leto 1909. izkazuje 130.386 kronski primanjkljaj. Ni naša dolžnost, da preiskujemo, kako naj se primanjkljaj pokrije. Za primanjkljaj je odgovorna narodno-napredna stranka, ki naj si zdaj ubija glavo, kako ga pokrije. Niti to nas ne zanima, kako je nastal kar hipoma tak velik primanjkljaj. Zdravo nikakor ni, da se je pojavil primanjkljaj skokom. Proračunski in računski sklepi minulih let so vedno izkazovali precej znatne prebitke. Zato je tembolj presenetljivo, da se je kar hipoma pojavil tako velik primanjkljaj. Primanjkljaj je za Ljubljančane jako resna stvar, ker ga razven najožjih poučenih krogov ni nihče pričakoval. Nočemo niti preiskavati, kako da je nastal kar hipoma tak velik primanjkljaj, za katerega ni pokritja. Prišle so nove postavke, ki jih včasih ni bilo, kakor n. pr. »Zatišje«, poskočil je zdato proračun plač, slovensko gledališče stane 29.560 kron, so pa tudi postavke, ki bi se lahko črtale. Neki ljubljanski strelski klub dobiva kar 52 kron letne podpore. Ni sicer veliko, a člani dotičnega strelskega kluba bi lahko tudi sami plačevali svoj šport. Proračunski primanjkljaj za leto 1909. nam zopet dokazuje, kako bi rabili Ljubljančani krepko opozicijo v ljubljanskem občinskem svetu. Prav je imel pred leti dr. Ivan Tavčar, ko je naglašal, da naj se špara. Storili bi bili občinski svetniki takrat prav, ko bi ga bili ubogali, pripišejo naj sami sebi blamažo, ker imajo zdaj tako velik primanjkljaj, dasi smo jim mi in pa dr. Tavčar vedno svetovali, da naj »šparajo«. Če bi bili ubogali nas in pa dr. Tavčarja, bi tudi mi danes ne pisali o primanjkljaju.

Ij **Manifestacijsko zborovanje za slovensko vseučilišče**, katerega prirede slovenski visokošolci vseh struj, se vrši v nedeljo, 10. t. m., ob pol 11. uri dopoludne v veliki dvorani hotela »Union«. Spored: 1. Anarhija na avstrijskih nemških univerzah; 2. slovensko vseučilišče vprašanje; 3. slovenske vseučiliške zahteve. — Častna zadeva Ljubljane je, da kot središče Slovenije in sedež bodočega najvišjega kulturnega zavoda med nami, dostojno, a odločno izrazi svojo voljo. Akademična mladina, ki se je za to prireditev odločila vsa brez razlike mišljenja, pričakuje od ljubljanskega in okoliškega prebivalstva najobilnejše udeležbe. Nedeljsko zborovanje v »Unionu« mora spadati med najlepše manifestacije zadnjih let!

Ij **Odbor za pomoč Siciliji in Kalabriji** je osnoval v Ljubljani gospod župan. Včeraj je tozadevno sklical na razgovor v mestno posvetovalnico razne gospode iz slovenskih, nemških in laških krogov. Došlo je 18 gospodov. Gospod župan je omenil, da je povabil tudi one gospode duhovnike, ki so v Rimu studirali, da pa se gospodje niso odzvali njegovemu vabilu. Gospod župan je nadalje izjavil, da je gospod lekarnar Piccoli pripravljen prevzeti blagajništvo pomožnega odbora. Končno je gospod župan povedal, da so se mu izmed navzočih gospodov javili za odbor naslednji gospodje: Gabr. Piccoli, dr. Zarnik, stavbenik dr. Faleschini, Grassi, polkovnik Lukanc, profesor Fumtek, J. Röger star., Hans Röger (gospod Röger: Prosim, gospod župan, moje ime je Ivan Röger mlajši), Tenente, profesor Perdan in Lilleg. Odbor si je izvolil za predsednika župana Hribarja, za tajnika dr. Faleschinija, za blagajnika lekarnarja

Piccolija. Dasi sočustvujemo s ponesrečenci, vendar se nam zdi, da bi za Ljubljano kot izraz sočutja popolnoma zadostala podpora občinskega sveta in da drugo nabiranje lahko izostane, ker imamo domačih nujnih potreb dovolj.

Ij **Službeni jubilej 25-letnice** praznuje danes dobroznani uslužbenec »Katoliške Bukvarne« g. Anton Supin. Dne 7. januarja 1884. je vstopil v Bukvarno, kjer še danes zvesto in marljivo deluje. Bog ga živi še mnogo let!

Ij **Umrl je na Sv. Petra cesti** štev. 24 gosp. Franc Stegnar, uradnik v pok. Umrla je zasebnica Uršula Kompas.

Ij **Osebnosti v magistratu.** Vpokojen je z naslovom ravnatelj mestni ekspeditor adjunkt g. Kališ. Za nadstražnika je imenovan Miha Sitar, za vodjo straže Alojzij Slanovec in za definitivnega stražnika Mihael Stante.

Ij **Z mestnega tržnega nadzorstva** se nam piše: »Slavno uredništvo »Slovenca«, tu. Na podlagi § 19. tiskovnega zakona zahtevam, da z ozirom na vest v Vašem listu pod naslovom »Dva shoda« v št. 2., z dne 4. januarja 1909, priobčite v postaynem roku z istimi črkami na istem mestu naslednji popravek: Ni res, da je bilo na ustanovnem obnem zboru »Narodne delavske organizacije« navzočih okoli 130 oseb, med njimi kakih 40 delavcev, res pa je, da je bilo na shodu navzočih okoli 300 delavcev. Z odličnim spoštovanjem Adolf Ribnikar, tč. predsednik N. D. O. — Srečni Ribnikar, kadar bo — res tako! Na ustanovnem shodu pa je naš poročevalec udeležnike štel, česar g. Adolf Ribnikar ni storil. Odtod nesočasje. Da je domišljija g. Ribnikarja velika, smo vedeli že prej, predno nam je g. Ribnikar poslal kak popravek.

Ij **Časten večer.** Svojemu velezaslužnemu koncertnemu pevovodji gospodu Mateju Hubadu priredi povodom Najvišjega odlikovanja pevski zbor »Glasbene Matice« nocoj v veliki zgornji dvorani »Narodnega Doma« častni večer, h kateremu se častivci odlikovanca in prijatelji »Glasbene Matice« vljudno vabijo.

Ij **Z lopato po glavi udaril.** Danes dopoludne je vsled tega prepira udaril Peter Božič, delavec, rojen 1853. leta v Pirnčah, pristojen v Šmartno, z lopato po glavi sodelavca Antona Dolenca in mu prizadejal težko telesno poškodbo. Dolenca so prepeljali z rešilnim vozom v deželno bolnišnico.

Ij **Iz gledališke pisarne.** Jutri, v petek, se igra drugi velezabavna burka »Veleturnist«, ki je vzbujala pri premijeri toliko smeja. — V nedeljo, dne 10. t. m. sta dve predstavi: popoldne dramska, zvečer operna. — Ker je gdč. Hadrbočeva zbolela na influenco, se je premijera nove opere preložila.

Ij **Iz »Mestne hranilnice«.** Za asistenta je imenovan g. Petrič, solicitor pri notarju Plantanu, za praktikanta pod pogojem, da v treh mesecih postane asistent, g. Rode.

Telefonska in brzjavna poročila.

AVSTRIJA IN OGRSKA.

Dunaj, 7. januarja. Ministrski predsednik Bienerth je bil danes pri cesarju v daljši avdijenci, ki je bila v zvezi z avdijenco dr. Wekerlovo pri cesarju. Bienerth je poročal cesarju tudi o položaju na Češkem.

Dunaj, 7. januarja. V kratkem se prične med Avstrijo in Ogrsko pogajanje radi bančnega vprašanja. Najprej se bodo pogajali referentje, potem pa oba finančna ministra. Projektu ogrske vlade, ustanoviti kartelno banko, ostro nasprotujejo krščanski socialci. Danes došli budimpeštanski »Hirap« piše, da so bila posvetovalna obeh vlad le predboji za samostojno carinsko ozemlje ter da bo ta boj jako hud. Situacije sedaj še ni mogoče pregledati.

NESREČNA ITALIJA.

Rim, 7. januarja. V Palmi divjajo črne koze. Odposlano je v Palmi serum za 20 tisoč injekcij.

POTRES.

Kečkemet, 7. januarja. Včeraj ob 3. uri 30 minut zjutraj je bilo čuti tukaj potres srednje jakosti. Ob 6. uri zjutraj je bilo čuti drugi potresni sunek.

Pariz, 7. januarja. Včeraj je bil na otoku Tanarifi močan potres. Pohoštvo po hišah je potres prevrnil. Prebivalci po hišah so pobegli na ulice, a večje nesreče ni bilo.

USTRELJENI ROPARJI V MESSINI.

Rim, 7. januarja. Dosedaj je bilo v Messini ustreljenih nad sto roparjev.

BOLEZEN PORTUGALSKE KRALJICE.

Lisabona, 7. januarja. Bolezen kraljice-matere Marije Pie se je poslabšala. Kraljica je v hudi krizi.

Specialitete modnih telovnikov! Frak, smoking in solonske obleke do najfinješe izvršitve v veliki izbiri v zalogi. kakor tudi bele in crēm suknene in svilnate bluze in krila za dame. **Cene čudovito nizke!**

Angleško skladišče oblek
O. Bernatovič
Ljubljana, Glavni trg 5.

Meteorološko poročilo.

Višina n. morjem 306'2 m. sred. zračni tlak 736'0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm
5	9. zveč.	784.9	-9.6	sl. szah.	jasno	
6	7. zjut.	48.2	-10.0	sl. jzah.	megla	0.0
	2. pop.	46.5	-3.9	brezvetr.	oblačno	
6	9. zveč.	43.7	-2.8	brezvetr.	oblačno	
7	7. zjut.	42.0	-1.9	sl. jvzh.	oblačno	0.0
	2. pop.	42.1	0.0	sl. jvzh.		

Srednja predvčerajšnja temp. - 8.3°, norm. - 2.7°.
Srednja včerajšnja temp. - 5.6°, norm. - 2.7°.

TRŽNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta 7. januarja

Pšenica za april	12.66
Pšenica za oktober l. 1909.	10.86
Rž za april l. 1909.	10.10
Oves za april	8.65
Koruza za maj l. 1909.	7.24

Efektiv 5 ceneji.

Prodajalna in trgovina

ravno pred cerkvijo se odda.
Več upravnistvo. 3-1

Pes velik, pšenične barve, z belimi lisami, je zašel v ponedeljek iz Doba v Moravsko ali Krašensko dolino. Sliši na ime „Sultan“. Najditelj se prosi, da ga privede v Žeje h Kržanu proti primerni plači. 32 1-1

Učenca

35 sprejme takoj v poduk 2-1
Jozef Kunč je mizarški mojster v Podgori, p. Št. Vid nad Ljubljano.

Iščem za trgovino z mešanim blagom zanesljivega 31 2-1

Trgovsk. sotrudnika in 1 učenca

Anton Zurec, Črnomelj.

Absolutno ognjevarne blagajne
jekleno-oklopne blagajne in kasete ponudi starorenomirana tovarna za blagajne
Jan. Lange
Dunaj, XVIII/1, Währinger Gürtel šte. 7.
Telefon 21485. 3157 26-4 Ceniki zastoj.
Dobavitelj domačih hranilnic.

Išče se prijazno stanovanje

za mirno stranko brez otrok obstoječe iz treh večjih sob in pritlikinami za februarjev, oziroma majev termin. Prijazne ponudbe se prosijo na upravo tega lista pod „Prijazno stanovanje“. 36 3-1

Viktorija Stegnar javlja v svojem in v imenu svoje hčere **Minke** omož. **Grobelnik** in vseh drugih sorodnikov tužno vest, da je preminul nje dobri soprog, oziroma oče, gospod

Frane Stegnar

c. k. sodni uradnik v pokoju

po daljši bolezni v 70. letu svoje starosti.

Pogreb dragega pokojnika bo v petek 8. t. m. ob 1/23 uri popoldne iz hiše Sv. Petra cesta št. 24, k Sv. Križu.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v soboto 9. t. m. v frančiškanski cerkvi ob 10. uri dopoldne.

Rajnika priporočamo v blag spomin.

Ljubljana, 6. januarja 1909.

39 1-1

Zahvala.
Ob prebriski izgubi našega iskreno ljubljenega brata, strica, oziroma svaka gospoda

Antona Lušina

Tužnim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naš iskreno ljubljeni brat, stric, oziroma svak gospod

Anton Lušin

dne 4. t. m. ob 1/28 uri zvečer v 57. letu starosti mirno v gospodu zaspal.

Pogreb dragega rankega se je vršil dne 6. t. m. ob 1/22 uri popoldne iz hiše žalosti v Sodražici na ondotno pokopališče.

Blag mu spomin!

Sodražica, dne 7. prosinca 1909.

Žalujoči ostali.

Čutimo se dolžne izreči najsrčnejšo zahvalo vsem sorodnikom prijateljem in znancem, ki so nam v dnevih žalosti tolažilno stali na strani ter vsem, ki so v tako mnogobrojnem številu izkazali dragemu ranikemu zadnjo čast spremenjajoč ga k večnemu počitku. Hvala vsem.

Sodražica, dne 7. prosinca 1909.

Žalujoči ostali.

Dijak s spodnjo gimnazijo išče pr. mernega opravila za celi dan ali za pol dneva. Nastop takoj. — Ponudbe pod šifro „1909“ na upravnistvo „Slovenca“. 37 3-1

Na prodaj je iz proste roke večji MLIN

ob Krki z vsem ostalim posestvom. Več pove naše upravnistvo. 21 3-2

Radi zvišanja voznine od strani c. kr. priv. južne železnice smo prisiljeni dvigniti ceno za 50 kg trboveljskega premoga v kosih za 2 vinarja.

Zadruga trgovcev s premožom v Ljubljani.

Od 25. dec. 1908 do 25. jan. 1909

prodajam v Šolskem drevoredu na svojih stojnicah na levo od jubilejskega mostu

prima slanino brez kože, od prašičev iz lastnih pitališč.

I. vrste kg. 1.50 II. vrste kg. 1.30

Meso istih prašičev

I. vrste kg. 1.40 II. vrste kg. 1.20. 3098 (36)

Elija Predovič.

Vsi, ki nimajo

pravega teka in trpe na neredni prebavi, zaprtosti, gorčici, phaniju, čezmernem tvorjenju kislin, glavobolu in težkočah v želodcu, dosežemo z uživanjem **Bradyjevih želodčnih kapljic** izvršne uspehe. Dobiva se v lekarnah.

C. Brady, lekarnar,

Dunaj, 1, Fleischmarkt 1/462

pošilja 6 steklenic za K 5.—, tri dvojne steklenice za K 4.50 franko.

Ker se pogosto prodajajo ponarejanja, zahtevajte vedno le pristne **Bradyjeve želodčne kapljice**, ki imajo na zunanem ovitku in navodilu razen Marijine podobe s cerkvijo kot varstveno znamko tudi podpis

2745 6-2

C. Brady

Hišnika

se išče. Več se poizve Stari trg št. 11a, II. nadstropje. 30 1-1

Gostilna

na prometni cesti se da v najem ali pa proda pod ugodnimi pogoji v Celju. Hiša je primerna tudi za vsako drugo podjetje. Poizvedbe pod: Poste restante, Celje, „Amicus“. 33 3-1

Dež. lekarna pri „Mariji pomagaj“

M. Leustek

Ljubljana, Resljeva c. 1

zraven cesarja Franc Jožefovega jubil. mostu priporoča ob sedanjem času za jemanje najbolj pripravno pristno, čisto in sveže

Dorševo med. ribje olje ugod. okusa, lahko prebavljivo. Mala steklenica 1 K, večja 2 K.

Nadalje zaradi svojega izbor. učinka znano

Tanno - chinin tinktura za lase, katera okrepuje lasišče in preprečuje izpadanje las. — Cena steklenici z rabilnim navodrom 1 K. 2700

Slovita Melusine ustna in zobna voda deluje izobno proti zobobolu in gnjilobi zob, utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust. — Steklenica 1 K.

Zaloga vseh preizkušenih domačih zdravil, katera se priporočajo po raznih časopisih in cenikih. **Med. Cognaca, Malaga, ruma itd.** razpošilja po pošti vsak dan dvakrat.

Podružnice Spljet, Celovec

- in Trst -

- Delniška glavnica -
K 3.000.000 -

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarjeve ulice 2

priloga promese na kreditne srečke	K 20	žrebanje 2. januarja, glavni dobiček	K 300.000
srečke za regulacijo Donave	10		140.000
ljublanske srečke	7		40.000
3% zem. kred. srečke	5 1/2		100.000

Vse 4 promese samo K 40.

Vloge na knjižice in na tekoči račun obrestuje po čistih 4 1/2 %

Podružnice Spljet, Celovec

- in Trst -

- Rezervni fond -
K 300.000. -